

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α) ΠΗΓΕΣ

Αγαθίας, *Ἱστοριῶν*: Αγαθίας Σχολαστικός, *Ἱστοριῶν τόμοι Ε΄*, εκδ. R. Keydell, *Agathiae Myrinaei Historiarum libri quinque* [CFHB, Series Berolinensis 2]. Βερολίνο: W. de Gruyter, 1967.

Αμμιανός Μαρκελλίνος, *Res gestae: Ammiani Marcellini Rerum gestarum libri qui supersunt*, εκδ. W. Seyfarth, *Ammianus Marcellinus Römische Geschichte*, τ. 1-4. Βερολίνο: Akademie Verlag, 1970-1975.

Ανώνυμη Στρατιωτική Πραγματεία: *Ανώνυμη Στρατιωτική Πραγματεία*, εκδ. K. Müller, *Ein griechisches Fragment über Kriegswesen* (Festschrift für Ludwig Urlichs:106-138). Würzburg: Stahel'sche Buch- & Kunsthandlung, 1880.

Εισηγήσεις: *Εισηγήσεις* (Institutiones), εκδ. Th. Mommsen [CIC 1:1-58]. Βερολίνο: Weidmann, 1872.

Epistolae Merowingici: *Epistolae Merowingici et Karolini Aevi*, εκδ. E. Dümmler [MGH, Epistolarum III/Epistolae Austrasiacae], τ. 1/1. Βερολίνο: Weidmann, 1892.

Ευάγριος, *Ἐκκλησιαστική Ἱστορία*: Ευάγριος, *Ἐκκλησιαστική Ἱστορία*, εκδ. M.-A. Aris et al., *Evagrius Scholasticus Historia Ecclesiastica*, τ. 1-2. Turnhout: Brepols 2007.

Ηρόδοτος, *Ἱστορίαι*: Ηρόδοτος, *Ἱστορίαι*, μεταφρ. A. D. Godley (Herodotus 2). Λονδίνο – Καίμπριτζ: The Loeb Classical Library, 1971.

Θεοφάνης, *Χρονογραφία*: Θεοφάνης, *Χρονογραφία ἐτῶν ΦΚΗ'*, εκδ. C. de Boor, *Theophanes Confessor, Chronographia*. Λειψία: Teubner, 1883.

Ιορδάνης, *Romana*: Iordanis, *De summa temporum vel origine actibusque gentis Romanorum*, εκδ. Th. Mommsen, Iordanis, *Romana et Getica* [MGH AA 5/1:1-52]. Βερολίνο: Weidmann 1882.

Ιορδάνης, *Getica*: Iordanis, *De origine actibusque Getarum*, όπ. παραπάνω: 53-138.

Ιουστινιάνειος Κώδικας: Ιουστινιάνειος Κώδικας (Codex Iustinianus), εκδ. P. Krueger [CIC 2]. Βερολίνο: Weidmann, 1877.

Itineraria Antonini: *Itineraria Antonini Augusti et Burdigalense*, εκδ. O. Kuntz [Itineraria Romana 1]. Λειψία: Teubner, 1929.

Ιωάννης Εφέσου, *Εκκλησιαστική Ιστορία*: *Ioannis Ephesini Historiae Ecclesiasticae*, pars tertia εκδ. E. W. Brooks [CSCO 106, Scriptores Syri 55]. Louvain: L. Durbecq, 1964.

Καισάριος, *Διάλογοι Τέσσαρες*: Καισάριος, *Διάλογοι Τέσσαρες*, εκδ. P. J. Migne [P. G. 38]. Παρίσι: Brepols, 1962.

Κόμης Μαρκελλίνος, *Χρονικό*: *Marcellini Comitis Chronicon* εκδ. Th. Mommsen [MGH, AA 11], Βερολίνο: Weidmann, 1894.

Κοσμογραφία της Ραβέννα: *Ravennatis anonymii Cosmographia et Guidonis Geographia* εκδ. J. Schnetz [Itineraria Romana 2]. Λειψία: Teubner, 1940.

Μαλάλας, *Χρονογραφία*: I. Μαλάλας, *Χρονογραφία*, εκδ. I. Thurn, *Ioannis Malalae Chronographia* [CFHB, Series Berolinensis 35]. Βερολίνο: W. de Gruyter, 2000.

Μαυρίκιος, *Στρατηγικόν*: Μαυρίκιος, *Στρατηγικόν*, εκδ. G. T. Dennis, E. Gamillscheg, *Das Strategikon des Maurikios* [CFHB, Series Vindobonensis 17]. Βιέννη: Österreichische Akademie der Wissenschaften, 1981.

Μένανδρος, *Ιστορία*: Μένανδρος Προτήκτωρ, *Ιστορία*, εκδ. R. C. Blockley, *The History of Menander the Guardsman* [ARCA: Classical and Medieval Texts 17]. Λίβερπουλ: F. Cairns, 1985.

Μιχαήλ Σύρος, *Χρονικό*: *Chronique de Michel le Syrien, Patriarche Jakobite d'Antioche (1166-1199)*, εκδ. J.-B. Chabot, τ. 2. Παρίσι: E. Typographeo Reipublicae, 1901.

Νεαρές: *Νεαρές (Novellae)*, εκδ. R. Schoell – G. Kroll [CIC 3]. Βερολίνο: Weidmann, 1895.

Novellae Constitutiones: *Novellae Constitutiones Imperatorum post Justinianum*, εκδ. C. E. Z. Lingenthal. Λειψία: T. O. Weigel, 1857.

Origo gentis Langobardorum: *Origo gentis Langobardorum*, εκδ. L. Bethmann, G. Weitz [MGH, Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum saec. VI-IX:1-6]. Αννόβερο: Impensis Bibliopolii Hahniani, 1878.

Πανδέκτης: *Πανδέκτης (Digesta)*, εκδ. Th. Mommsen [CIC 1]. Βερολίνο: Weidmann, 1872.

Πασχάλιο Χρονικό: *Πασχάλιον Χρονικόν*, εκδ. L. Dindorf, *Chronicon Paschale* [CSHB]. Βόννη: E. Weber, 1832.

Παύλος Διάκονος, *Historia Langobardorum*: Pauli, *Historia Langobardorum*, εκδ. L. Bethmann, G. Weitz (όπ. παραπάνω:12-187).

Πλίνιος, *Φυσική Ιστορία*: Πλίνιος, *Φυσική Ιστορία*, εκδ. D. Detlefsen, *Die Geographischen Bücher (II, 242-VI Schlufs) der Naturalis Historia des C. Plinius Secundus*. Ρώμη: L'Erma di Bretschneider, 1972.

Πομπώνιος Μέλα, *Χωρογραφία*: Pomponius Mela, *De Chorographia libri tres*, εκδ. C. Frick, Στουτγκάρδη: Teubner, 1968 (ανατ.).

- Προκόπιος, *Ἑπὲρ τῶν πολέμων*: Προκόπιος, *Ἑπὲρ τῶν πολέμων*, εκδ. J. Haury, G. Wirth, *Procopii Caesariensis Opera Omnia*, τ. 1-2 (*De Bellis*). Λειψία: 1962-1963.
- Προκόπιος, *Ἀνέκδοτα*: Προκόπιος, *Ἀνέκδοτα*, ὄπ. παραπάνω, τ. 3 (*Historia Arcana*). Λειψία: Teubner, 1963.
- Προκόπιος, *Περὶ κτισμάτων*: Προκόπιος, *Περὶ κτισμάτων*, ὄπ. παραπάνω, τ. 4 (*De Aedificiis*). Λειψία: Teubner, 1964.
- Πτολεμαῖος, *Γεωγραφικὴ ὑφήγησις*: Πτολεμαῖος, *Γεωγραφικὴ ὑφήγησις*, εκδ. A. Stückelberger, G. Grasshoff, Klaudios Ptolemaios, *Handbuch der Geographie*, τ. 1-2. Βασιλεία: Schwabe Verlag, 2006.
- Σιμοκάττης, *Ἱστορία*: Θεοφύλακτος Σιμοκάττης, *Ἱστορία*, εκδ. C. de Boor, *Theophylacti Simocattae Historiae*. Λειψία: Teubner, 1887.
- Στράβων, *Γεωγραφικά*: Στράβων, *Γεωγραφικά*, εκδ. T. E. Page et al., τ. 5. Λονδίνο – Καίμπριτζ Μασσ.: The Loeb Classical Library, 1944.
- Τάκιτος, *Germania*: Τάκιτος, *Germania*, εκδ. M. Hutton, Cornelii Taciti, *De Origine et situ Germanorum* (Tacitus 1). Λονδίνο: The Loeb Classical Library, 1970.
- Tabula Peutingeriana*: *Tabula Peutingeriana*, εκδ. K. Miller, *Itineraria Romana. Römische Reisewege an der Hand der Tabula Peutingeriana*. Ρώμη: L'Erma di Bretschneider, 1964.
- Tabulae*: *Claudii Ptolemaei Geographia, Tabulae XXXVI*, εκδ. K. Miller. Παρίσι: Firmin-Didot et sociis, 1901.

Β) ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

- Καρδαράς, Γ. (2008) «Ο “δρόμος του Δούναβη” κατά την Ύστερη Αρχαιότητα», στο: *Η μεθόριος του Δούναβη*: 267-284.
- Καρδαράς, Γ. (2008α) «Η πολεμική τέχνη των πρώιμων Σλάβων, ΣΤ΄-Ζ΄ αι.». *Βυζαντινά Σύμμεικτα* 18: 185-205.
- Καρδαράς, Γ. (2009) «Όψεις συμβίωσης, συνεργασίας και επιδράσεων μεταξύ Αβάρων και Σλάβων, 6ος-9ος αι.». *Βυζαντιακά* 28: 131-149.
- Καρδαράς, Γ. Θ. (2010) *Το Βυζάντιο και οι Άβαροι, ΣΤ΄-Θ΄ αι. Πολιτικές, διπλωματικές και πολιτισμικές σχέσεις*. Αθήνα: ΕΙΕ/ΙΒΕ, Μονογραφίες 15.
- Καρδαράς, Γ. (2013-2014) «Οι Venethi *Getica* του Ιορδάνη: πρόγονοι των Σλάβων;». *Τεκμήρια* 12: 9-28.
- Καρπόζηλος, Α. (1997) *Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι, τ. Α΄ (4ος-7ος αι.)*. Αθήνα: Κανάκης.
- Κραλίδης, Α. (2003) *Οι Χάζαροι και το Βυζάντιο. Ιστορική και θρησκευολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Μαλιγκούδης, Φ. (1991) *Σλάβοι στη Μεσαιωνική Ελλάδα* [Βιβλιοθήκη Σλαβικών Μελετών 1]. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- Μαλιγκούδης, Φ. (1997) *Η Θεσσαλονίκη και ο κόσμος των Σλάβων* [Βιβλιοθήκη Σλαβικών Μελετών 8]. Θεσσαλονίκη: Βάνιας (δεύτερη έκδοση επαυξημένη).
- Πατούρα-Σπανού, Σ. (2008) «Η επανάσταση του Βιταλιανού της Θράκης και οι πολιτικοί ελιγμοί του Αναστασίου», στο: *Η μεθόριος του Δούναβη*: 181-193.

Πατούρα-Σπανού, Σ. (2008α) *Χριστιανισμός και παγκοσμιότητα στο πρώιμο Βυζάντιο*. Από τη θεωρία στην πράξη. Αθήνα: ΙΒΕ/ΕΙΕ, Μονογραφίες 10.

Πούλου-Παπαδημητρίου, Ν. (2002) «Βυζαντινές πόρπες: η περίπτωση της Μεσσήνης και της Ελεύθερνας», στο: *Πρωτοβυζαντινή Μεσσήνη*: 125-136.

Ξενόγλωσση

Angelova, S. (1970) «Po vǎprosa za rannoslavianskata kultura na iug i na sever ot Dunav prez VI-VII v.». *Arkheologiiia* 12: 1-12.

Angelova S. και Doncheva-Petkova L. (1992) «Razprostranenie na t. nar. "pastirska keramika" v Bǎlgariia». *Arkheologiiia* 24: 14-21.

Angelova S. και Koleva R. (1995) «Arkheologicheski dannii za rannoto slaviansko zaselvane v Bǎlgariia». *Godishnik na Sofiiskiiia Universitet 'Sv. Kliment Okridski': Istoricheski fakultet – spetsialnost arkheologiiia* 2: 159-185.

Artamonov M. I. (1974/1) «Nekotorye voprosy otnosheniia vostochnykh Slavian s Bolgarami i Baltami v protsesse zaseleniia zemli srednego i verkhnego Podneprov'ia i Podvin'ia». *Sovetskaia Arkheologiiia*: 245-254.

Artamonov M. I. (1990/3) «Pervye stranitsy russkoi istorii v arkheologicheskom osveshchenii». *Sovetskaia Arkheologiiia*, 271-290.

Avenarius, A. (1974) *Die Awaren in Europa*. Άμστερνταμ–Μπρατισλάβα: A. Hakkert.

Bálint, Cs. (1989) *Die Archäologie der Steppe. Steppenvölker zwischen Wolga und Donau vom 6. bis zum 9. Jahrhundert*. Βιέννη–Κολωνία: Böhlau.

Baran, V. D. (1997) «Venedy, Sklaviny ta Anty u svitli arkheolohichnykh dzherel», στο: *Trudy* VI/1: 154-165.

- Baran, V. D. (1998/1) «Skarby VI-VIII st. Anty chy Rus'?» *Arkheolohiia*: 15-28.
- Barford, P. M. (2001) *The Early Slavs. Culture and Society in Early Medieval Eastern Europe*. Νέα Υόρκη: Cornell University Press.
- Barford, P. M. (2003) «Crisis in the Shadows: Recent Polish Polemic on the Origin of the Slavs». *Slavia Antiqua* 44: 121-155.
- Barford, P. M. (2008) «Slavs beyond Justinian's Frontiers». *Studia Slavica et Balcanica Petropolitana* 2/4: 21-32.
- Barford P. και Kobyliński Z. και Krasnodębski, D. (1991) «Between the Slavs, Balts and Germans: Ethnic Problems in the Archaeology and History of Podlasie». *Archaeologia Polona* 29: 123-160.
- Barnea I. και Ștefan, Gh. (1974) «Le limes Scythicus des origines à l'Antiquité», στο: *Actes IX*: 15-25.
- Berezovets, D. T. (1963) «Poseleniia ulichei na r. Tiasmine», στο: *Slaviane nakanune*: 145-208.
- Beshevliev, V. (1969) «Bemerkungen über die antike Heerestrassen im Ostteil der Balkanhalbinsel». *Klio* 51: 483-495.
- Bichler, R. (2004) «Herodotus' Ethnography. Examples and Principles», στο: *World of Herodotus*: 91-112.
- Bierbrauer, V. (1992) «Die Goten vom 1.-7. Jahrhundert n. Chr.: Siedelgebiete und Wanderbewegungen aufgrund archäologischen Quellen», στο: *Peregrinatio Gothica* III: 9-43.
- Birnbaum, H. (1998) «Common Slavic in Time and Space». *Scando-Slavica* 44: 131-143.
- Bolșanov-Ghimbu, A. (1969) «La localisation de la forteresse Turris». *RÉSEE* 7/4: 686-690.

- Bonev, Ch. (1983) «Les Antes et Byzance». *Études Balkaniques* 19/3: 109-120.
- Bonev, Ch. (1995) «La Nécropole slave des VIe-VIIe siècles de Sărata Monteoru (Roumanie)». *Études Balkaniques* 31/3-4: 183-195.
- Braichevs'kii, M. I. (1950/4) «Arkheolohichni materialy do vvychennia kul'tury skhidnoslov'ians'kykh plemen VI – VIII st.». *Arkheolohiia*: 27-55.
- Braichevs'kii, M. I. (1953/2) «Ob “Antakh” Psevdomavrikiia». *Sovetskaia Etnografia*: 21-36.
- Braichevs'kii, M. I. (1991/2) «Ants'ka problema v konteksti vizantiiskoi istorii» *Arkheolohiia*: 122-133.
- Braichevs'kii, M. I. (1994/3) «Periodyzatsiia istorychnoho rozvytku skhidnoi Evropy v I tys. n. e.». *Arkheolohiia*: 13-18.
- Brather, S. (2004) *Ethnische Interpretationen in der Frühgeschichtliche Archaeologie. Geschichte, Grundlagen und Alternativen*. Βερολίνο: W. de Gruyter.
- Brather, S. (2008) *Archäologie der westlichen Slawen. Siedlung, Wirtschaft und Gesellschaft im früh- und hochmittelalterlichen Ostmitteleuropa* [Ergänzungsbände zum Reallexikon der Germanischen Altertumskunde 61]. Βερολίνο – Νέα Υόρκη: W. de Gruyter.
- Bubenok, O. B. (2005/2) «Anty: Slov'iany chi Irantsi». *Skhidnii svit*: 9-33.
- Bubenok, O. B. (2006) *Alani-Asi u skladi seredn'ovichnykh etnopolitychnykh ob'yednan' evraziis'koho stepu*. Κίεβο: NASU.
- Bubenok O. B. και Priimachenko V. V. (2011/5) «Rannie izvestiia ob Antakh v “Getike” Iordana (k voprosu o proishozhdenii termina Anty)». *Stratum plus*: 25-36.
- Budimir, M. (1964) «Antai, Antes, Anti, Anticus». *ZRV* 8/2: 37-45.

- Buko, A. (2008) *The Archaeology of Early Medieval Poland. Discoveries—Hypotheses—Interpretations* [East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450–1450, 1]. Λάυδεν – Βοστόνη: Brill.
- Capelle, T. (1999) «Zur Bedeutung slawischer Menschenförmiger Holzfiguren». *Folia Praehistorica Poznaniensia* 9: 219-229.
- Chrysos, E. (2003) «The Empire, the *gentes* and the *regna*», στο: *Regna et Gentes*: 13-19.
- Comsa, M. (1974) «Einige Betrachtungen über die Ereignisse im 6.-7. Jh. an der unteren Donau». *Slavia Antiqua* 21: 61-81.
- Comşa, M. (1999) «La Province de la Scythie Mineure (Dobroudja) et les Slaves pendant les VI-VII ss.», στο: *Trudy* VI/5: 301-313.
- Corman, I. (1993) «Migrațiile din teritoriul dintre Carpați și Nistru în sec. V-VII: Problema anților». *Revista Arheologică* 1: 93-100.
- Corman, I. (1996) «L'origine ethnique des Antes fondée sur les découvertes archéologiques dans l'espace d'entre Prout et Dniester». *Arheologia Moldovei* 19: 169-189.
- Curta, F. (1999) «Hiding Behind a Piece of Tapestry: Jordanes and the Slavic Venethi». *JbGOst* 47/3: 321-340.
- Curta, F. (1999α) «Feasting with 'Kings' in an Ancient Democracy: On the Slavic Society of the Early Middle Ages (Sixth to Seventh Century A. D.)». *Essays in Medieval Studies* 15: 19-34.
- Curta, F. (2001) *The Making of the Slavs: History and Archaeology of the Lower Danube Region, c. 500-700*. Καίμπριτζ: Cambridge University Press.
- Curta, F. (2001α) «The Prague Type: A Critical Approach to Pottery Classification». *Archaeologia Bulgarica* 5: 73-106.

- Curta, F. (2001β) «Pots, Slavs and ‘Imagined Communities’: Slavic Archaeologies and the History of the Early Slavs». *European Journal of Archaeology* 4/3: 367-384.
- Curta, F. (2002) «From Kossinna to Bromley: Ethnogenesis in Slavic Archaeology», στο: *Barbarian Identity*: 201-218.
- Curta, F. (2007) «Archaeology of Identities in Old Russia (ca. 500 to ca. 650)». *Russian History* 34: 31-62.
- Curta, F. (2008) «The North-western Region of the Black Sea During the 6th and Early 7th Century A.D.». *Ancient West and East* 7: 149-185.
- Dagron, G. (1987) «“Ceux d'en face”. Les peuples étrangers dans les traités militaires byzantins». *TM* 10: 207-232.
- Dain, A. (1967) «Les Stratégistes Byzantins». *TM* 2: 317-392.
- Darden, B. J. (2004) «Who were the Sclaveni and where did they come from?». *Byzantinische Forschungen* 28: 133-157.
- Derzhavin, N. S. (1948) *Die Slaven im Altertum*, μτφρ. R. Winkler. Βαϊμάρη: Böhlau.
- Diaconu, P. (1979) «Autour de la pénétration des Slaves au sud de Danube», στο: *Rapports* 1: 165-169.
- Ditten, H. (1976) «Slawen im byzantinischen Heer von Justinian I. bis Justinian II.», στο: *Studien zum 7. Jahrhundert in Byzanz*: 77-91.
- Ditten, H. (1978) «Zur Bedeutung der Einwanderung der Slawen», στο: *Byzanz im 7. Jahrhundert*: 73-160.
- Dolinescu-Ferche, S. (1979) «Les rapports des Slaves et des autochtones au Bas-Danube (VIe siècle de n. è.) à la lumière de l'archéologie et des sources écrites», στο: *Rapports* 1: 171-176.

- Duichev, I. (1965) «Le témoignage du Pseudo-Césaire sur les Slaves», στο: *Medioevo Bizantino-Slavo*: 23-43.
- Dvornik, F. (1949) *The Making of Central and Eastern Europe*. Λονδίνο: Polish Research Centre.
- Dvornik, F. (1956) *The Slavs. Their Early History and Civilization* [American Academy of Arts and Sciences]. Βοστόνη: American Academy of Arts and Sciences.
- Erdelyi, I. (1994) «Die ungarischen Parallelen zum Fund von Martynovka», στο: *Martynovka*: 153-161.
- Farkas, Cs. (2001) «Megyegezések a steppe 603 körüli történeték forrásaihoz», στο: *Kárpát-medence*: 61-65.
- Ferjančić, B. (1984) «Invasions et installation des Slaves dans les Balkans», στο: *Villes et peuplement*: 85-109.
- Fettich, N. (1951) *Archäologische Studien zur Geschichte der späthunnischen Metalkunst*. Βουδαπέστη: Akademiai Kiado.
- Fiedler, U. (1992) *Studien zu Gräberfeldern des 6. bis 9. Jahrhunderts an der unteren Donau*, τ. 1-2. Βόννη: R. Habelt.
- Franches, E. (1961) «Vizantiiskoe gosudarstvo i levoberezh'e Dunaia v VI v.», *VV* 20: 14-22.
- Friesinger, H. (1976) *Die Slawen in Niederösterreich*. Σεν Πέλτεν – Βιέννη: Verlag Niederoesterreichisches Pressehaus.
- Gillett, A. (2008) «The Mirror of Jordanes: Concepts of the Barbarian, Then and Now», στο: *Companion*: 392-408.
- Godłowski, K. (1983) «Zur Frage der Slawensitze vor der grossen Slawenwanderung im 6. Jahrhundert». *SSCIAM* 30: 257-284.

- Godłowski, K. (1992) «Die Przeworsk Kultur», στο: *Germania*: 9-90.
- Goehrke, C. (1992) *Frühzeit des Ostslaventums* [Erträge der Forschung 277]. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.
- Gołąb, Z. (1992) *The Origins of the Slavs: A Linguist's View*. Columbus: Slavica Publishers.
- Goriunova, V. M. (1992) «Novyi klad antskogo vremeni iz srednego Podneprov'ia». *Arkheologicheskie vesti* 1: 126-140.
- Gratsianskii, M. V. (2012) «O proiskhozhdenii etnonima "Anty"». *VV* 71/96: 27-39.
- Gratsianskii, M. V. (2014) «Anty, Venety, Viatitsi, Slaviane: rodstvo imen i rodstvo plemen (otvet S. A. Ivanovu i A. E. Anikinu)». *VV* 73/98: 264-277.
- Grotowski, P. (2005) «Sztuka wojenna Słowian w świetle bizantyńskich traktatów wojskowych». *Acta Militaria Mediaevalia* 1: 9-25.
- Günther, L.-M. (1992) «Gallicus sive Anticus. Zu einem Triumphaltitel Justinians I». *Tyche* 7: 89-91.
- Hensel, W. (1975) «From Studies on the Ethnogenesis of Slavs». *Ethnologia Slavica* 7: 35-48.
- Hermann P. et al., (2006) *Inschriften von Milet*, τ. 6/3 (Inschriften n. 1020-1580). Βερολίνο – Νέα Υόρκη: Deutsches Archäologisches Institut.
- Herrmann, J. (1996) «Probleme und Fragestellungen zur Westausbreitung slawischer Stämme und deren Burgenbau vom Ende des 6. bis zum Ende des 8. Jahrhunderts in Mitteleuropa». *Slavia Antiqua* 37: 55-71.
- Hrushevs'kyi, M. (1898) «Anty: Uryvok z istorii Ukrayiny i Rusy». *Zapysky Naukovoho tovarystva imeni Shevchenka* 21: 1-16.
- Ivanov, A. (1991) «Anty v titulature vizantiiskikh imperatorov», στο: *Svod*: 260-

264.

Ivanov, R. (1999) *Dolnodunavskata otbranelna sistema mezhdu Dorticum i Durostorum ot Avgust do Mavriky (The Defence System along the Lower Danube between Dorticum and Durostorum from Augustus to Mauricius)*. Σόφια: ALEA.

Jovanović, A. (1996) «The Problem of the Location of Lederata», στο: *Roman limes*: 69-72.

Kardaras, G. (2010) «The Byzantine-Antic treaty (545/56 A. D.) and the defence of Scythia Minor». *Byzantinoslavica* 68: 74-85.

Katsougiannopoulou, Ch. (2009) «The Slavic Bow Brooches in Greece Revisited. Some Remarks on Ethnicity and Social Status», στο: *Foreigns*: 219-231.

Kazanski, M. (1993) «Les relations entre les Slaves et les Goths du IIIe au Ve siècle: l'apport de l'archéologie». *RES* 65/1: 7-20.

Kazanski, M. (1995-1996) «L'armement Slave du Haut Moyen-Age (Ve-VIIe siècles). À propos des chefs militaires et des guerriers professionnels chez les anciens Slaves». *Přehled Výzkumů* 39: 197-236.

Kazanski, M. (2009) «La Cavalerie Slave à l'époque de Justinien», στο: *Horse and Man*, 229-238.

Kazanski, M. (2011/5) «O Slavianskom pantsirnom voiske (VI-VII vv.)». *Stratum plus*: 43-50.

Kazanski, M. (2013) «The Land of the Antes according to Jordanes and Procopius», στο: *Victor Spinei*, 35-42.

Kidd D. και Pekarskaia L. V. (1994) «Das Fundmaterial im Überblick», στο: *Martynovka*: 25-27.

- Kidd D. και Pekars'ka L. V. (1996) «Der Silberschatz von Martynivka (Martynovka)», στο: *Katalog*: 204-209.
- Kmietowicz, F. A. (1976) *Ancient Slavs*. Wisconsin: Worzalla Publishing Co.
- Koder, J. (2002) «Anmerkungen zum Slawen-Namen in byzantinischen Quellen». *TM* 14 [Mélanges G. Dagron]: 333-346.
- Korzukhina, G. F. (1996) «Klady i sluchainye nakhodki veshchei kruga 'drevnostei antov' v srednem Podneprov'e. Katalog pamiatnikov». *Materialy po arkhologii istorii i etnografii Tavrii* 5: 352-435, 586-705.
- Kunik A. και Rozen, V. R. (1878) *Izviestiiia al-Bekri i drugikh autorov o Rusi i slavianakh*. Αγία Πετρούπολη: Rossiiskaia Akademiia Nauk.
- Litavrin, G. G. (1986) «O dvukh Khilbudiakh Prokopiia Kesariiskogo». *VV* 47: 24-30.
- Litavrin, G. G. (1999) «O pokhode Avarov v 602 g. protiv Antov», στο: *Vizantiia*: 568-578.
- Luján, E. R. (2008) «Procopius, De bello Gothico III 38. 17-23: a description of ritual pagan Slavic slayings?». *Studia Mythologica Slavica* 11: 105-112.
- Lydolph, P. E. (1990) *Geography of the U.S.S.R*. Wisconsin: Misty Valley Pub.
- Łowmiański, H. (1963) *Początki Polski. Z dziejów słowian w I tysiącleciu n.e.*, τ. I-II Βαρσοβία: Państwowe Wydawn. Naukowe.
- Łukaszewicz, A. (1998) «De Sclavinis et sclavis...» *Dialogues d'Histoire Ancienne* 24/2: 129-135.
- Madgearu, A. (1992) «The Placement of the Fortress Turris (Procopius, Bell. Goth., III. 14. 32-33)». *Balkan Studies* 33/2: 203-208.
- Madgearu, A. (1997) «About *Lacus Mursianus* (Jordanes, Getica 30 and 35)».

- Byzantinoslavica* 58/1: 87-89.
- Madgearu, A. (1997α) «The Downfall of the Lower Danubian Late Roman Frontier». *RRH* 34/3-4: 315-336.
- Madgearu, A. (2003) «The 6th Century Lower Danubian Bridgeheads: Location and Mission». *Ephemeris Napocensis* 13: 295-314.
- Maksimov, E. V. (1994/4) «Etnogenez Slov'ian u svitli arkhelohichnykh dzherel Ukrayiny III-I tys. do n.e.». *Arkheolohiia*: 69-83.
- Malingoudis, Ph. (1986) «On the Antic Settlements in Medieval Greece», στο: *Short Papers*: 209.
- Martindale, J. R. (1990) *The Prosopography of the Later Roman Empire*, τ. 2 (A. D. 395-527). Καίμπριτζ: Cambridge University Press.
- Matsinskii, D. A. (1974) «Die älteste zuverlässige urkundliche Erwähnung der Slawen und der Versuch, sie mit den archäologischen Daten zu vergleichen». *Ethnologia Slavica* 6: 51-70.
- Mazal, O. (2001) *Justinian I. und seine Zeit. Geschichte und Kultur des Byzantinischen Reiches im 6. Jahrhundert*, Κολωνία – Βαϊμάρη – Βιέννη: Böhlau.
- Milchev, A. (1980) «Die materielle und geistige Kultur der Slawen in Bulgarien (6.-9. Jh.)», στο: *Rapports* 2: 277-286.
- Miller, V. F. (1903) *Grundriss der iranischen Philologie*, τ. 1, Anhang: Die Sprache der Osseten. Στρασβούργο: W. de Gruyter.
- Mirković, M. (2003) *Die Strassen am obermösischen limes und das Heer in der Prinzipatszeit*. Βελιγράδι.
- Mishin, D. E. (2002) *Sakaliba (Slaviane) v islamskom mire v ranniee srednevekov'e*. Μόσχα: Rossiiskaia Akademiia Nauk.

- Motsia, O. P. (2011/5) «Anty za Dunaem», *Stratum plus*: 37-41.
- Mundell-Mango M. (1994) «Die drei byzantinischen Silbergefäße und der Löffel. Bemerkungen», στο: *Martynovka*: 36-42.
- Naruszewicz, A. (1780-1786) *Historja narodu polskiego*. Βαρσοβία [ανατ. Λειψία: Breitkopf & Haertel, τ. 9, 1837].
- Niederle, L. (1909) *Antove* [Věstník Královské české společnosti nauk 12]. Πράγα: Nákladem Bursíka & Kohouta.
- Niederle, L. (1924) *Slovanské starožitnosti: Původ a počátky slovanů východních*, τ. 1. Πράγα: Nákladem Bursíka & Kohouta.
- Oblomskii, A. M. (2011/5) «O rannesrednevekovykh slavianskikh drevnostiakh v basseine Dona». *Stratum plus*: 51-60.
- Oblomskii A. M. και Petrauskas O. V. και Terpilovskii, R. V. (1999) «Environmental reasons of migrations of the south-eastern Europe population in the 1st-5th centuries A.D.». *Archaeologia Polona* 37: 71-86.
- Olędzki, M. (2004) «The Wielbark and Przeworsk Cultures at the Turn of the Early and Late Roman Periods. The Dynamics of Settlement and Cultural Changes in the Light of Chronology», στο: *Zentrum und Peripherie*: 279-290.
- Panzer, B. (2002) *Quellen zur slavischen Ethnogenese: Fakten, Mythen und Legenden (Originaltexte mit Übersetzungen, Erläuterungen und Kommentaren)* [Heidelberger Publikationen zur Slavistik/Linguistische Reihe 14]. Φρανκφούρτη: Lang, 2002.
- Parczewski, (1993) M. *Die Anfänge der frühslawischen Kultur in Polen*. Βιέννη: Österreichische Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte.
- Patoura-Chatzopoulos, S. (1980) «L'oeuvre de reconstitution du limes danubien à l'époque de l'empereur Justinien Ier (territoire roumain)». *RESEE* 18/1: 95-109.

- Pohl, W. (1988) *Die Awaren. Ein Steppenvolk in Mitteleuropa, 567-822 n. Chr.*, Μόναχο: C. H. Beck.
- Priimak, V. V. (2001-2002/5) «Nekotorye diskussionnye voprosy izucheniia volyntsevskikh pamiatnikov mezhdurech'ia srednei Desny i srednei Vorskly». *Stratum plus*: 438-447.
- Prikhodniuk, O. M. (1991/2) «Anty ta Vizantiia». *Arkheolohiia*: 133-141.
- Prikhodniuk, O. M. (1994) Der Schatz von Martynovka und seine ethnokulturelle Interpretation: στο: *Martynovka*: 163-173.
- Prikhodniuk, O. M. (1997) «Anty ta Avary», στο: *Problemy pochodzhennia*: 142-148.
- Prikhodniuk, O. M. (1998) *Pen'kovskaia kul'tura. Pen'kovskaia kul'turno-khronologicheskii aspekt issledovaniia*, Βορόνεζ: Voronezhskii Universitet.
- Prikhodniuk, O. M. (2001) *Stepove naselennia Ukrayiny ta skhidni Slov'iany: druga polovyna I tys. n.e.* Κίεβο: Natsional'na Akademiia Nauk Ukraini.
- Rösch, G. (1978) *Όνομα Βασιλείας. Studien zum offiziellen Gebrauch der Kaizertitel in Spätantiker und Frühbyzantinischer Zeit* [Byzantina Vindobonensia 10]. Βιέννη: Österreichische Akademie der Wissenschaften.
- Rusanova, I. P. (1976) *Slavianskie drevnosti VI-VII vv. Kul'tura prazhskogo tipa*. Μόσχα: Nauka.
- Rusu, M. (1980) «Aspects des relations entre les autochtones et les migrants (IIIe-IXe siècles)». *RRH* 19/2-3: 247-266.
- Rybakov, B. A. (1939/1) «Anty i Kievskaia Rus». *Vestnik Drevnei Istorii*: 319-337.
- Rybakov, B. A. (1948) *Remeslo Drevnei Rusi*. Μόσχα: Izdatel'stvo Akademii Nauk SSSR.

- Schenker, A. M. (1996) *The Dawn of Slavic. An Introduction to Slavic Philology*. New Haven–Λονδίνο: Yale University Press.
- Schorkowitz, D. (2000) «Die Herkunft der Ostslaven und die Anfänge des Kiever Reiches in der postsowjetischen Revision». *JbGOst* 48/4: 569-601.
- Schramm, G. (1995) «Venedi, Antes, Slaveni, Slavi: Frühe Sammelbezeichnungen für slawische Stämme und ihr geschichtlicher Hintergrund». *JbGOst* 43/2: 161-200.
- Scorpan, C. (1980) *Limes Scythiae. Topographical and stratigraphical research on the late Roman fortifications on the Lower Danube* [BAR International Series 88]. Οξφόρδη: BAR.
- Sedov, V. V. (1974/1) «Slaviane srednego Podneprov'ia (po dannym paleoantropologii)». *Sovetskaia Etnografiia*: 16-31.
- Sedov, V. V. (1978) «Anty», στο: *Problemy*: 164-173.
- Sedov, V. V. (1997) «Etnogenez Slavian v drevnosti i nachale Srednevekov'ia», στο: *Trudy VI/1*: 140-153.
- Sedov, V. V. (1999) *Drevnerusskaia narodnost': Istoriko-arkheologicheskoe issledovanie*. Μόσχα: Rossiiskaia Akademiia Nauk.
- Shcheglova, O. A. (1990) «O dvukh gruppakh "drevnostei antov" v srednem Podneprov'e», *Materialy i issledovaniia po arkheologii Dneprovskogo Levoberezh'ia* 1: 162-204.
- Shcheglova, O. A. (1999/5) «Zhenskii ubor iz kladov "drevnostei antov": gotskoe vliianie ili gotskoe nasledie?». *Stratum plus*: 287-312.
- Shchukin M. και Kazanski M. και Sharov, O. (2006) *Des les goths aux huns: Le nord de la mer noire au Bas-empire et a l'epoque des grandes migrations* [BAR International Series 1535]. Οξφόρδη: John and Erica Hedges Ltd.

Shlosser, F. E. (2003) «The Slavs in Sixth-Century Byzantine Sources». *Byzantinoslavica* 61: 75-82.

Shuvalov, P. V. (2000/5) «Venedskaia slabost' i antskaia sila: k voprosu ob epicheskom obraze rannikh Slavian». *Stratum plus*: 141-144.

Skiba, A. V. (2011/5) «Zoomorfnye i zoo-antropomorfnye fibuly v dneprovskikh kladakh». *Stratum plus*: 133-142.

Sodini, J.-P. (1973) «Une titulature fausement attribuée à Justinien Ier». *TM* 5: 373-384.

Spitsyn, A. A. (1928) «Drevnosti antov», στο: *Sbornik statei*: 492-495.

Steinacher, R. (2004) «Wenden, Slawen, Vandalen. Eine frühmittelalterliche pseudologische Gleichsetzung und ihre Nachwirkungen», στο: *Ursprüngen*: 329-353.

Strumins'kyj, B. (1979-1980) «Were the Antes Eastern Slavs?», στο: *Essays to Omeljan Pritsak*: 786-796.

Strzelczyk, J. (1980) «Einige Bemerkungen zur Diskussion über die Frühgeschichte der Goten», στο: *Europa Slavica*: 17-29.

Sulimirski, T. (1945) «The Problem of the Origins of the Slavs». *The Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland* 75/1-2: 51-58.

Sulimirski, T. (1970) *The Sarmatians*. Λονδίνο: Thames & Hudson.

Syrbe, D. (2012) «Reiternomaden des Schwarzmeerraums (Kutriguren und Utiguren) und byzantinische Diplomatie im 6. Jahrhundert». *AO* 65/3: 291-316.

Szmoniewski, B.-Sz. (2004) «Anthropomorphic Brooches of the Dnepr Type in Initial Phases of the Early Middle Ages: The Migration of a Style-Idea-Object», στο: *Wędrówki rzeczy*: 301-312.

- Szmoniewski, B.-Sz. (2005) «The Production of non-Ferrous Metals in the Area of Central and Eastern Europe, in the Initial Phases of the Early Middle Ages». *RRSE* 1/1: 107-120.
- Szmoniewski, B.-Sz. (2008) «Stronghold at Pastirs'ke (Ukraine), Centre of Power in the Forest-steppe Belt», στο: *Sozialstrukturen*: 103-108.
- Szmoniewski, B.-Sz. (2008α) «Two worlds, one hoard: what do metal finds from the forest-steppe belt speak about?», στο: *The Other Europe*: 263-296.
- Szmoniewski, B. S. (2010) «The Antes: Eastern 'Brothers' of the Sclavenes?», στο: *Neglected Barbarians*: 53-82.
- Šafárik P.-J. (1837) *Slovanské starožitnosti*, Πράγα: Tiskem Jana Spurného.
- Škrivanić, G. (1977) «Roman Roads and Settlements in the *Balkans*», στο: *Balkans*: 115-145.
- Štih, P. (2010) *The Middle Ages between the Eastern Alps and the Northern Adriatic* [East Central and Eastern Europe in the Middle Ages 11]. Λάυδεν – Βοστώνη: Brill.
- Teodor, D. (1980) *The East Carpathian Area of Romania in the V-XI Centuries A. D.* [Oxford BAR International Series 81]. Οξφόρδη: BAR.
- Teodor, D. Gh. (1997) «Éléments slaves des VIe-VIIIe siècles ap. J.C. au nord du Bas Danube», στο: *Trudy* VI/3: 298-307.
- Terpilovskii, R. V. (2001-2002/5) «Nekotorye diskussionnye problemy arkhologii i istorii rannikh Slavian». *Stratum plus*: 420-430.
- Terpilovskii, R. V. (2004) *Slavs in the Dnieper Region in the first half of the first millennium A. D.*, Lublin: Wydawnictwo UMCS.
- Tomashevich, T. V. (2001-2002/4) «Ob osobennostiakh mogil'nikov kievskoi kul'tury». *Stratum plus*: 343-348.

- Topoleanu F. και Teodor, E. S. (2009) «Hand-made Pottery from Halmyris and its Cultural Context». *Peuce*, S.N. 7:347–360.
- Tret'iakov, P. N. (1948) *Vostochnoslavianski plemena*. Μόσχα: Izd-vo Akademii Nauk SSSR.
- Udal'tsov, A. D. (1947/6-7) «Osnovnye voprosy etnogeneza Slavian». *Sovetskaia Etnografiia*: 3-13.
- Varsik, V. (1992) «Byzantinische Gürtelschnallen im mittleren und unteren Donaauraum im 6.-7. Jahrhundert». *Slovenská Archeológia* 40/1: 77-108.
- Vasić, M. (1994/95) «Le limes protobyzantin dans la province de Mésie Première». *Starinar* 45-46: 41-53.
- Văzharova, Z. (1986) *Srednovekovnoto selishte s. Garvan, silistrenski okrąg VI-XI v.*, Σόφια: Bulgarian Academy of Sciences.
- Vernadsky, G. (1939) «On the Origins of Antae». *Journal of the American Oriental Society* 59: 56-66.
- Waldmüller, L. (1976) *Die ersten Begegnungen der Slawen mit dem Christentum und den christlichen Völkern vom 6. bis 8. Jahrhundert. Die Slawen zwischen Byzanz und Abendland*. Amsterdam: A. M. Hakkert.
- Werner, J. (1971) «Zur Herkunft und Ausbreitung der Anten und Sklavenen», στο: *Actes VIII*: 243-252.
- Werner, R. (1980) «Zur Herkunft der Anten. Ein ethnisches und soziales Problem der Spätantike», στο: *Festschrift F. Vittinghoff*: 573-595.
- Wolfram, H. (1988) *History of the Goths*, μεταφρ. T. J. Dunlop. Μπέρκλεϋ – Λος Άντζελες – Λονδίνο: University of California Press.
- Wozniak, F. E. (1979) «Byzantine Diplomacy and the Lombard-Gepidic wars». *Balkan Studies* 20: 139-158.

Zahariade, M. (2006) *Scythia Minor. A History of a Later Roman Province (284-681)*. Άμστερνταμ: A. M. Hakkert.

Zeuss, J.-K. (1837) *Die Deutschen und die Nachbarstämme*. Μόναχο: I. J. Lentner.

Ziemann, D. (2007) *Vom Wandervolk zur Grossmacht. Die Entstehung Bulgariens im frühen Mittelalter (7.-9. Jh.)*. Κολωνία – Βαϊμάρη – Βιέννη: Böhlau.

Živković, T. (2007) *Forging Unity. The South Slavs Between East and West: 550-1150*, Βελιγράδι: Institute of History.

Županić, N. (1932) «Der Anten Ursprung und Name», στο: *Actes III*: 331-339.

Županić, N. (1961) «Boz, rex Antorum. Historično-etnološki donesek k prvemu zgodovinskemu dejanju Slovanov». *Situla* 4: 91-122.